

J. Oriol Rusca i Nadal

Les promeses per complir

El novembre del 2012 va entrar en vigor la llei de Taxes Judicials, que des del primer moment va tenir el rebuig de tots els sectors del dret per tal com la seva imposició limitava l'accés real de la ciutadania a la justícia. Es tractava d'una concepció perversa de les taxes, ja que pretenia dissuadir el ciutadà de reclamar justícia davant els tribunals. Això era especialment greu per a les classes mitjanes i populars sense prou recursos per litigar però que tampoc no podien aprofitar-se dels beneficis de la justícia gratuïta.

Durant la tramitació de la llei, el llavors ministre de Justícia, Alberto Ruiz-Gallardón, va justificar la introducció de les taxes com una manera de finançar la justícia gra-

tuïta i la mateixa llei, al seu article primer, assenyalava que "la taxa judicial es considerarà vinculada (...) al sistema de justícia gratuïta en els termes establerts en la llei de pressupostos generals de l'Estat de cada exercici". Tot i això, els col·legis d'advocats –com altres organitzacions– ens vam oposar radicalment a la llei de Taxes, però, si es mantenia, vam acceptar només si la seva recaptació repercutia íntegrament en la justícia dels més necessitats, en la justícia gratuïta perquè és un dret constitucional i ha de sufragar-se a càrrec de l'administració.

En un marc de forta contestació a la política del ministre Alberto Ruiz-Gallardón, el 2014 es va produir la seva substitució per Rafael Catalá, que va derogar a la pràctica la llei de Taxes per a les persones físiques i va acordar la retirada del controvertit pro-

jecte de llei de Justícia Gratuïta. Tot i això, hi ha un fet inqüestionable: les quantitats recaptades entre el 2012 i el gener del 2015, en concepte de taxes judicials, que ascendeixen a 639 milions d'euros, han anat a parar a les arques de l'Estat i no han servit per fer cap millora en l'administració de justícia. A Catalunya –que com les comunitats de Madrid, València, Andalusia i País Basc fa una important aportació en l'àmbit de la justícia gratuïta– havien de tornar 122 milions.

Si un servei públic ha patit deixadesa, és la justícia gratuïta, que actualment es manté pel voluntarisme i la implicació social dels advocats i procuradors, quan és un servei propi de l'Estat social que marca la nostra Constitució. És de justícia que els diners de les taxes es destinin a la seva millora i dignificació. ●

J.O. RUSCA I NADAL, degà de l'Illustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona